

Pocit bezpečia občanov v mestách Trnava a Słupsk – komparácia čiasťkových výsledkov medzinárodnej VVÚ

Anotácia: Vedecká štúdia je zameraná na prezentáciu čiasťkových výsledkov získaných z prieskumu realizovaného v rámci riešenia medzinárodnej vedeckovýskumnej úlohy „Pocit bezpečia verejnosti a hodnotenie práce polície vo vnímaní obyvateľov poľských a slovenských miest“. Vedeckovýskumná úloha bola riešená v spolupráci Pomorskej akadémie v Słupsku (Poľská republika) s Akadémiou Policajného zboru v Bratislave (Slovenská republika). V rámci štúdie sú v jej prvej čiasťti komparované čiasťtkové výsledky získané z vyhodnotenia dotazníkov zostavovaných pre obyvateľov mesta Słupsk v Poľsku a mesta Trnava na Slovensku. V druhej čiasťti sú prezentované informácie získané z dotazníka zostaveného pre podnikateľov mesta Trnava.

Kľúčové slová: kriminalita, pocit bezpečia, obeť, práca polície, rizikové faktory.

Úvod

Túžba po bezpečnosti a ochrana pred negatívnymi spoločenskými javmi, akými je aj kriminalita, patria k najzákladnejším potrebám občanov. Rast kriminality je sprievodným javom veľkých spoločenských zmien. Kriminalita je podmienená sociálne, jej príčiny sú často rozvrstvené a navzájom sa prelínajú.¹

Obsahom vedeckej štúdie sú čiasťtkové výsledky získane z prieskumu zameraného na zistenie pocitu bezpečia obyvateľov vybraných poľských a slovenských miest a hodnotenie práce polície vo vnímaní obyvateľov v Poľsku a na Slovensku. Dôraz je kladený na výsledky získané z prieskumu realizovaného slovenskou časťou riešiteľského tímu na vzorke 200 respondentov, konkrétne 140 respondentov – obyvateľov mesta Trnava (TT) a 60 respondentov – podnikateľov, zameraného na zistenie pocitu bezpečia obyvateľov.²

Výskumnú vzorku za poľskú stranu predstavovalo spolu 172 respondentov – obyvateľov mesta Słupsk (SŁ) v Poľsku.

Stručná charakteristika mesta Trnava: Trnava je krajským mestom na západe Slovenska, je siedmym najväčším mestom v krajine. Leží v centre Trnavskej pahorkatiny v nadmorskej výške 146 m n. m., vo vzdialenosti 45 km severovýchodne od Bratislavy. Má rozlohu (aj s prímestskou časťou Modranka) takmer 71,54 km². Mestský úrad evidoval na konci roka 2013 65 132 obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt.³

Stručná charakteristika mesta Słupsk: Słupsk je mesto ležiace na severe Poľska (asi 18 km od Baltského mora) v Pomoranskom vojvodstve v okrese Słupsk. Historicky patrí do Pomoranska. Má rozlohu 43,15 km². Počet obyvateľov: Žije v ňom cca 96 871 (podľa posledných zistení v roku 2010) obyvateľov.⁴

Pri prezentácii výsledkov bude intenzívnejšia pozornosť venovaná predovšetkým skupine respondentov reprezentujúcej bežných obyvateľov vybraných miest. V závere štúdie budú prezentované výsledky získane z dotazníkov reprezentujúcich vzorku podnikateľov samostatne za mesto Trnava.⁵

¹ TALLO, A. 2003. Automobilová kriminalita v komunálnom porovnaní, s. 9.

² Medzinárodná vedeckovýskumná úloha riešená v spolupráci Pomorskej akadémie v Słupsku (Poľská republika) s Akadémiou Policajného zboru v Bratislave (Slovenská republika). Číslo projektu: 4.10.13/IBN/AP. Názov projektu: I. Bezpieczeństwo wewnętrzne w Polsce. 1.1. Poczucie bezpieczeństwa publicznego i ocena pracy policji na przykładzie wybranych miast Polski (Słupsk) i Słowacji (Trnava).

³ Dostupné na [cit. on line 12052014] <http://www.vitajtevrnave.sk/sk>

⁴ Dostupné na [cit. on line 12052014] <http://www.apsl.edu.pl/ouczelniKraje.php?j=EN>

⁵ Prieskum realizovaný na vzorke respondentov - podnikateľov k termínu spracovania štúdie zatiaľ zrealizovaný nebol.

Metodológia prieskumu zameraného na zistenie pocitu bezpečia vo vnímaní obyvateľov poľských a slovenských miest

Prieskum zameraný na zistenie pocitu bezpečia vo verejnosti a hodnotenie práce polície vo vnímaní obyvateľov poľských a slovenských miest bol realizovaný v mesiacoch apríl až jún v roku 2013, ako už bolo skôr uvedené, v meste Trnava na vzorke 140 osôb – obyvateľov mesta Trnava a vzorke 172 respondentov mesta Słupsk formou dotazníka pozostávajúceho z niekoľkých skupín otázok. Prvá skupina otázok bola zameraná na zistenie informácií o pohlaví, dosiahnutom vzdelaní, vekovej kategórii a zamestnaní a mestskej časti, v ktorej bývajú. Druhú skupinu predstavovali otázky zamerané na zistenie informácií, ktoré súvisia so zistením pocitu bezpečia obyvateľov a zistením názorov na prácu polície.

Zámerom distribútorov bol výber vzorky zo všetkých vekových kategórií, stupňov vzdelania, ale aj typov zástavby vybraných miest.

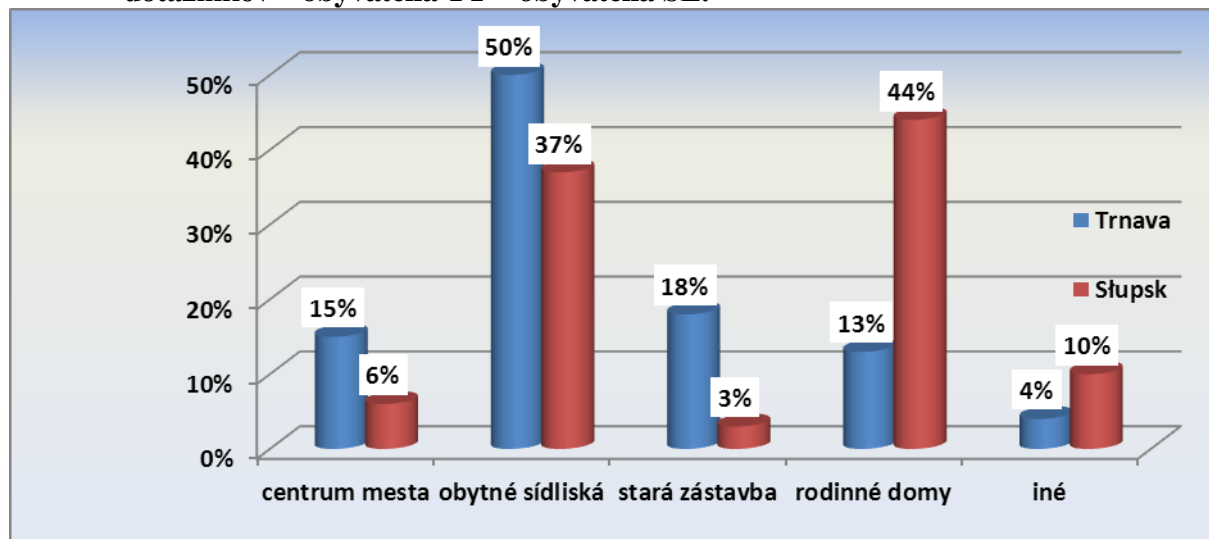
Sociálno-demografická charakteristika výskumnej vzorky – dotazník pre obyvateľov

Zohľadnením pohlavia z celkového uvedeného počtu respondentov mesta Trnava muži predstavovali 46,4 % a ženy predstavovali zostávajúcich 53,6 % z celkového počtu respondentov.

Z respondentov mesta Słupsk muži predstavovali 60 % a ženy predstavovali zostávajúcich 40 % z celkového počtu respondentov.

Zámer zahrnúť do prieskumu respondentov zo všetkých mestských častí a typov zástavby sa riešiteľom v prevažnej miere naplnil, o čom svedčia aj nasledujúce informácie.

Graf 1 Charakteristika výskumnej vzorky – typ zástavby – mestská časť. Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT – obyvatelia SŁ.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

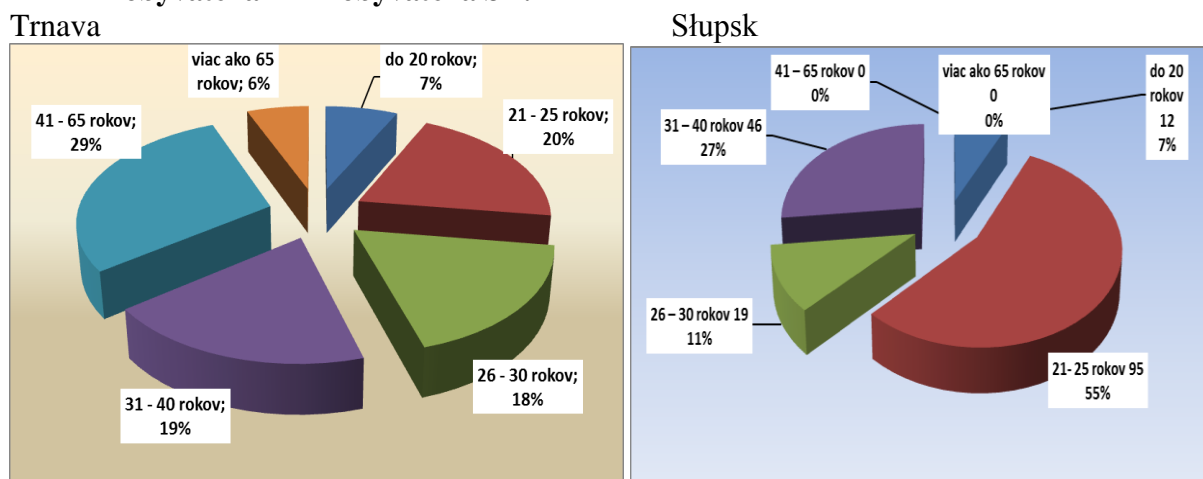
Trnava: Najpočetnejšiu skupinu respondentov, ktorých podiel na celkovom počte respondentov dosahoval takmer polovicu z celej vzorky, t. j. 50 %, predstavovali obyvatelia obývajúci obytné sídliská (aj s ohľadom na prevládajúci typ zástavby v meste Trnava majú stále prevahu osoby obývajúce byty na sídliskách nad počtom osôb, ktoré obývajú rodinné domy). Spolu 18 % respondentov pochádzalo z rodinných domov a 14 % z centra mesta. Najmenej početnú skupinu predstavovali respondenti bývajúci v starej zástavbe mesta a 4 % uviedli iný ako ponúknutý typ mestskej časti.

Slupsk: Najpočetnejšiu skupinu respondentov, ktorých podiel na celkovom počte respondentov dosahoval takmer polovicu z celej vzorky, t. j. 44 %, predstavovali obyvatelia obývajúci rodinné domy. Druhou najpočetnejšou skupinou boli obyvatelia obývajúci obytné sídliská, čo predstavovalo spolu 37 % respondentov Slupska. Spolu 6 % respondentov pochádzalo z centra mesta. Najmenej početnú skupinu predstavovali respondenti bývajúci v starej zástavbe mesta, konkrétne 3 %, 10 % uviedlo iný ako ponúknutý typ mestskej časti.

Priblížením vekových kategórií najpočetnejšiu skupinu respondentov z mesta Trnava, s podielom takmer 29 % na celkovom počte respondentov z radov obyvateľov, predstavovali osoby vo veku od 41 do 60 rokov. Druhá najpočetnejšia skupina zohľadnením veku, s podielom 20 %, predstavovali osoby vo veku od 21 do 25 rokov a tretiu, s podielom 19 %, predstavovali osoby vo veku od 31 do 40 rokov. V poradí štvrtú, s ohľadom na počet respondentov a ich 18 %-ný podiel na celkovom počte respondentov, predstavovali obyvatelia vo veku od 26 do 30 rokov. Osoby vo veku do 20 rokov predstavovali na celej vzorke podiel takmer 7 % a osoby vo veku nad 60 rokov predstavovali podiel na celkovom počte respondentov obyvateľov mesta Trnava takmer 6 %.

Priblížením vekových kategórií najpočetnejšiu skupinu respondentov mesta Slupsk, s podielom takmer 55 % na celkovom počte respondentov z radov obyvateľov, predstavovali osoby vo veku od 21 do 25 rokov, druhú najpočetnejšiu skupinu zohľadnením veku s podielom 27 % predstavovali osoby vo veku od 31 do 40 rokov a tretiu, s podielom 11 %, predstavovali osoby vo veku od 26 do 30 rokov. V poradí štvrtú, s ohľadom na počet respondentov a ich podiel na celkovom počte respondentov 7 %, predstavovali obyvatelia vo veku do 20 rokov. Zostávajúce dve sledované skupiny, t. j. osoby vo veku od 41 do 65 rokov a osoby vo veku nad 60 rokov nemali zastúpenie na vzorke respondentov obyvateľov Slupska.

Graf 2 Charakteristika výskumnej vzorky podľa veku. Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT – obyvatelia SĽ.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Najpočetnejšiu skupinu respondentov mesta Trnava predstavovali obyvatelia so vzdelaním uvedeným v dotazníku ako stredné (gymnázium/stredná odborná škola), spolu 42 %. Druhou najpočetnejšou skupinou, s podielom takmer 26 %, boli obyvatelia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním. Ďalšiu skupinu s viac ako 20 % predstavovali obyvatelia s učňovským vzdelaním a s podielom po 4 % osoby s vyšším stupňom základnej školy a pomaturitným vzdelaním.

Respondenti s vysokoškolským vzdelaním predstavovali, s podielom 56 %, najpočetnejšiu skupinu respondentov v meste Slupsk. Druhá najpočetnejšia skupinu

respondentov, konkrétne 44 %, predstavovali obyvatelia so vzdelaním uvedeným v dotazníku ako stredné (gymnázium/stredná odborná škola). Ďalšie skupinu, napríklad s učňovským vzdelaním, s vyšším či nižším stupňom základnej školy a pomaturitným vzdelaním na vzorke respondentov mesta Slupsk zastúpenie nemali.

Trnava: Zohľadnením zamestnania respondentov najpočetnejšiu skupinu s podielom 27 % na celkovom počte respondentov predstavovali obyvatelia pracujúci ako zamestnanec zamestnaný vo firme na základe pracovnej zmluvy alebo na dohodu. Druhú skupinu, s ohľadom na počet respondentov a ich 25 %-ný podiel na celkovom počte respondentov, predstavovali obyvatelia pracujúci ako zamestnanci rozpočtovej organizácie (úradník, učiteľ, sudca, policajt atď.). Ďalšiu skupinu, s podielom 14 %, predstavovali nezamestnaní obyvatelia/momentálne bez stáleho zamestnania. Starobní dôchodcovia/invalidní dôchodcovia sa podieľali na celkovom počte respondentov 12 %. Nasledujúce dve skupiny, s ohľadom na počet, ako aj na podiel na celkovom počte respondentov 11 % a takmer 9 %, predstavovali žiaci a študenti a osoby s vlastnou podnikateľskou činnosťou na živnosť. Poslednú skupinu s podielom 4 % predstavovali osoby, ktoré sa podieľali na vedení domácnosti a výchove detí.

Slupsk: Zohľadnením zamestnania respondentov najpočetnejšiu skupinu s podielom 54 % na celkovom počte respondentov predstavovali obyvatelia pracujúci ako zamestnanci rozpočtovej organizácie (úradník, učiteľ, sudca, policajt atď.). Druhú skupinu, s ohľadom na počet respondentov s podielom 31 %, predstavovali respondenti – zamestnanci, ktorí boli zamestnaní vo firme na základe pracovnej zmluvy alebo na kontakt a na ďalšom mieste s podielom na celkovom počte respondentov 11 % boli žiaci a študenti. Ďalšiu skupinu, s podielom 2 % predstavovali nezamestnaní obyvatelia/momentálne bez stáleho zamestnania a osoby s vlastnou podnikateľskou činnosťou na živnosť. Starobní dôchodcovia/invalidní dôchodcovia a osoby, ktoré sa podieľali na vedení domácnosti a výchove detí, na vzorke respondentov mesta Slupsk zastúpenie nemali.

Vyhodnotenie výsledkov získaných z dotazníkov pre obyvateľov

Obyvatelia veľkých miest sú ohrození predovšetkým nevhodným správaním sa na verejnosti a vandalizmom, ktorého sa dopúšťajú často maloletí a mladiství, prípadne osoby pod vplyvom alkoholu. Najčastejšie sú ohrození majetkovou kriminalitou, konkrétnejšie krádežami vlámaním do bytov či krádežami motorových vozidiel atď. Prestávajú sa cítiť bezpečne vo svojom meste, vo svojej mestskej štvrti, postupne sa zvyšuje strach z ohrozenia ich vlastného majetku. Celkovo evidujeme navonok pokles trestných činov, no zároveň klesá aj úroveň objasňovania predovšetkým zmienennej majetkovej kriminality, ktorá sa najčastejšie dotýka obyvateľov veľkých miest. Evidujeme nárast pouličnej trestnej činnosti a v neposlednom rade aj surovosť a bezcitnosť prejavujúcu sa u páchatel'ov pri páchaní násilnej trestnej činnosti.⁶

Ich pocit prípadného ohrozenia sme si overovali položením otázky „*Cítite sa bezpečne, keď sa po vašej mestskej časti prechádzate po zotmení?*“ Na otázku mali respondenti možnosť výberu medzi odpoveďami v škále od *rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie*. (Odpovede sú podrobnejšie spracované v grafe č. 3)

Na základe odpovedí sme zistili, že spolu až 43 % respondentov mesta Trnava sa vyjadrilo skôr áno či rozhodne áno, teda že sa cítia vo svojej mestskej časti aj po zotmení

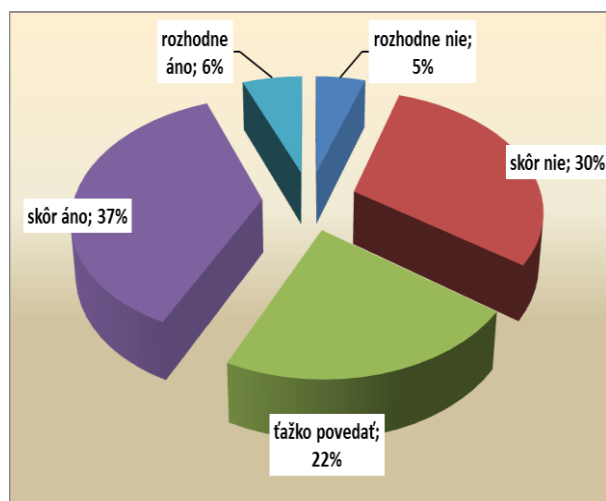
⁶ TALLO, A. 2003. Automobilová kriminalita v komunálnom porovnaní, s. 9. a ERNEKER, J., BILSKÝ, P. , ČUŘÍK, P. 2000. Analýza faktorov ovplyvňujúcich dôveryhodnosť Policajného zboru u občanov Slovenskej republiky. s. 20.

bezpečne. Spolu až 22 % sa nevedelo jednoznačne vyjadriť a 35 % sa skôr necítia či rozhodne necítia vo svojej mestskej štvrti pri prechádzaní po zotmení bezpečne.

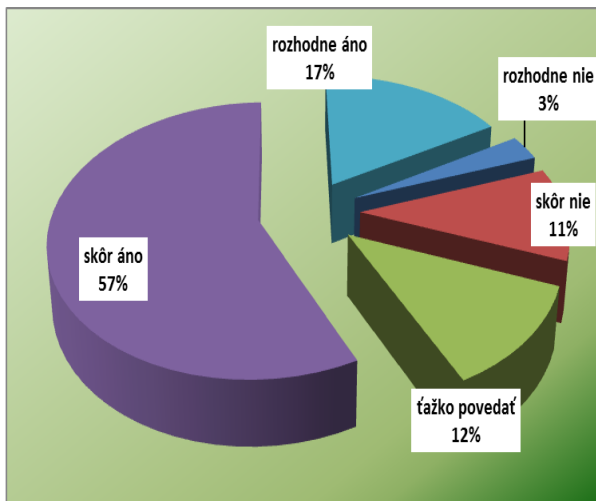
Podobne viac ako 74 % respondentov mesta Słupsk sa vyjadrilo, že sa skôr cítia alebo rozhodne cítia vo svojej mestskej časti aj po zotmení bezpečne. Spolu 14 % sa vyjadrilo, že sa necítia či rozhodne necítia bezpečne vo svojej mestskej časti po zotmení a 12 respondentov sa k problému nevedelo jednoznačne vyjadriť.

**Graf 3 Cítite sa bezpečne, keď sa po vašej mestskej časti prechádzate po zotmení?
Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT a SŁ.**

Trnava

Słupsk

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Za pozitívnu môžeme považovať skutočnosť, že spolu viac ako dve tretiny respondentov – obyvateľov mesta Trnava, konkrétne spolu 77 % a 94 % respondentov, z radov obyvateľov mesta Słupsk na otázku „Cítite sa bezpečne vo vašej mestskej časti cez deň?“, na ktorú opäť mali možnosť vybrať si z odpovedí v škále od rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie odpovedali, že sa cez deň vo svojej mestskej časti skôr či rozhodne cítili bezpečne. Spolu „len“ 4 % respondentov z Trnavy a 2 % respondentov zo Słupska uviedlo, že sa vo svojej mestskej časti skôr necítia či skôr necítia bezpečne.⁷

Ako vyplynulo z odpovedí na otázku „Akých ohrození sa obávate najviac v mieste svojej bydliska?“, pričom mali možnosť vybrať si maximálne päť z ponúknutých ohrození, za najväčšiu hrozbu považovali, respektíve sa najčastejšie báli vlámania do bytov, ktoré označilo až 40 % respondentov z Trnavy a spolu 48 % respondentov mesta Słupsk sa bojí nebezpečnej, rýchlej a riskantnej jazdy vodičov vozidiel.

Za druhú najväčšiu hrozbu považovalo 36 % respondentov z Trnavy vandalizmus a ničenie majetku a za ďalšiu najčastejšie uvádzanú hrozbu považovali obyvatelia nebezpečne rýchlu a riskantnú jazdu vodičov vozidiel, čo uvidelo spolu až 27 % respondentov. Pričom druhou hrozbou, najčastejšie uvádzanou respondentmi mesta Słupsk, bolo vlámanie do auta (spolu 47 %) a nasledovalo uvedené vlámanie do bytov – 42 % respondentov. Neslušné správanie ako jedno z možných ohrození uviedlo spolu až 26 % odpovedajúcich na uvedenú otázku z Trnavy ako štvrtú najväčšiu hrozbu, pričom respondenti zo Słupska ako štvrtú hrozbu uviedli vandalizmus a ničenie majetku (32 %).

⁷ Subjektívny pocit bezpečia obyvateľov mesta Trnava, bol zisťovaný aj v rámci výskumu, ktorý bol organizovaný v spolupráci Akadémie PZ a Ústavu pre výskum verejnej mienky v rokoch 2000 a neskôr, napr. v roku 2003.

Ďalej sa v poradí s ohľadom na počet zaznamenaných odpovedí objavovali u respondentov mesta Trnava obavy z prepadov a bitiek (24 %), obavy z vlámania do auta (23 %), agresívnych provokácií (21 %). Spolu 18 % respondentov uviedlo ako jedno z ohrození obchod s drogami a 16 % respondentov sa obávalo vlámaní do pivníc, 14 % sa obáva zbitia. Poslednú skupinu, z hľadiska početnosti zaznamenaných odpovedí, predstavujú podľa 13 % odpovedajúcich na predmetnú otázku ohrozenia ako drobné krádeže a vreckové krádeže, následne sa 4 % odpovedajúcich obávali sexuálneho zneužitia ich detí a 2 % násilia v rodine. Iných ako ponúknutých ohrození sa obávalo 1 % odpovedajúcich a 11 % sa ničoho neobávalo.

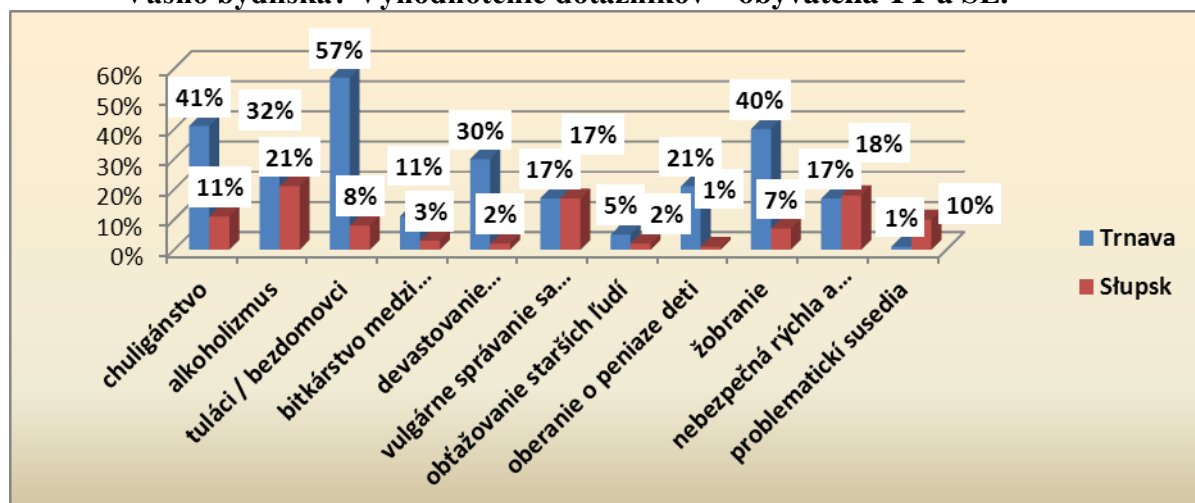
Respondenti zo Słupska ako ďalšiu (v poradí piatu) hrozbu uvádzali neslušné správanie (20 %), ďalej mali obavy z agresívnych provokácií (19 %), drobných krádeží, vreckových krádeží (18 %), vlámaní do pivnice (16 %). Medzi posledné skupiny v poradí ohrození uviedlo 12 % respondentov obavy z obchodu s drogami, obavy zo zbitia svojich detí (8 %) a zo zbitia (6 %). Na predposlednom mieste uvádzali obavy z násilia v rodine (5 %) a sexuálneho zneužitia ich detí (5 %). Iných ako ponúknutých ohrození sa obávalo 5 % odpovedajúcich z mesta Słupsk.

V rámci dotazníka respondenti odpovedali aj na otázku „Ktoré spoločensky negatívne javy sú podľa Vás najväčším problémom v mieste Vášho bydliska?“

Na základe odpovedí (podrobnejšie spracovaných v grafe 4), obyvatelia mesta Trnava za päť najväčších aktuálnych negatívnych spoločenských javov považujú tulákov, bezdomovcov (57 %), chuligánstvo (41 %), žobranie (40 %) a alkoholizmus (32 %). Ako ďalší negatívny jav, ktorý bol podľa respondentov najväčším problémom v mieste ich bydliska, bol alkoholizmus, ďalej vulgárne správanie mládeže, žobranie, obťažovanie starších ľudí a problematickí susedia. Medzi negatívnymi javmi v mieste ich bydliska sa ďalej objavovali napríklad: devastovanie domových chodieb, „oberanie“ detí o peniaze a pod.

Respondenti mesta Słupsk ako prvých päť najväčších aktuálnych problémov uviedli (zohľadnením počtu odpovedí) alkoholizmus (21 %), nasledovala rýchla jazda (18 %), vulgárne správanie sa mládeže (17 %), chuligánstvo (11 %) a problematickí susedia (10 %).

Graf 4 Ktoré spoločensky negatívne javy sú podľa Vás najväčším problémom v mieste Vášho bydliska? Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT a SŁ.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Na základe odpovedí na otázku „Boli ste za posledný rok obeťou v mieste svojho bydliska niektorej z vymenovaných udalostí?“, pri ktorej mohli respondenti zaevidovať maximálne päť z ponúkaných možností, sme zistili, že 94 respondentov z radov obyvateľov

mesta Trnava a spolu len 25 respondentov mesta Słupsk sa nestalo posledný rok obeťou žiadnej z uvedených udalostí.

Naopak, ako uvideli zostávajúci 46 respondenti z Trnavy a 141 respondentov mesta Słupsk, najčastejšie sa stali obeťou nasledujúcich udalostí:

- Obyvatelia Trnavy sa najčastejšie stali obeťou neslušného správania, čo uviedlo 14 % respondentov, a agresívnych provokácií, čo uviedlo konkrétne 8 % odpovedajúcich. Ďalej sa stali obeťou nebezpečnej rýchlej a riskantnej jazdy vodičov vozidiel a obeťami vandalizmu a ničenia majetku. Tiež sa stali obeťou násillia v rodine a obeťami vlámaní do áut.

- Obyvatelia Słupska sa stali najčastejšie obeťou agresívnych provokácií (spolu 141 respondentov – 82 %), vlámaní do auta, zbitia, domáceho násillia a vlámania do pivnice.

Na otázku „*Boli ste za posledný rok v mieste svojho bydliska svedkom niektorej z vymenovaných udalostí?*“ si mohli respondenti, podobne ako pri predchádzajúcich dvoch, opäť vybrať maximálne päť možnosti. Spolu až polovica zo 140 respondentov mesta Trnava uviedla, že sa nestali svedkom žiadnej z uvedených udalostí. Svedkom žiadnej z uvedených udalostí sa nestali spolu len 25 respondenti Słupska (8 %).

Ďalšia polovica respondentov mesta Trnava sa stala najčastejšie v nasledujúcom poradí s ohľadom na početnosť výskytu svedkom vandalizmu a ničenia majetku, nebezpečnej rýchlej a riskantnej jazdy vodičov vozidiel. Ďalej respondenti uviedli, že sa stali svedkom neslušného správania, agresívnych provokácií a svedkami vlámania do auta, prepadu či bitky a obchodu s drogami. Po 3 % respondentov uviedlo, že sa za posledný rok stali svedkami krádeží vlámaním do bytu, vlámania do pivnice či násillia v rodine. Po 2 % odpovedajúcich respondentov uviedlo, že sa stali svedkami zbitia a svedkami drobných krádeží a vreckových krádeží. Po 1 % respondentov uviedlo, že sa za posledný rok stali svedkami zbitia ich detí či sexuálneho zneužívania ich detí, čo považujeme za nepriaznivý jav.

Podľa početnosti výskytu v nasledujúcom poradí sa zmienených 147 respondentov Słupska stalo najčastejšie svedkom nebezpečnej rýchlej jazdy, vandalizmu a ničenia majetku, ďalej sa stali svedkom iných ako uvedených udalostí a svedkami obchodu s drogami, drobných krádeží, neslušného správania sa, zbitia ich detí či sexuálneho zneužívania ich detí, čo považujeme podobne, ako už bolo skôr uvedené, za nepriaznivý jav.

Pocit bezpečia sa silno viaže s jeho spokojnosťou obyvateľov s činnosťou policajtov v mieste ich bydliska., s frekvenciou výskytu hliadky a pod. Najobjektívnejšími hodnoteniami dôvery k práci príslušníkov Policajného zboru sú hodnotenia občanmi, ktorí sa dostali do kontaktu s políciou a hodnotia ich činnosť aj na základe vlastných skúseností.⁸

V porovnaní s pocitom bezpečia však mierne kontraproduktívne pôsobia odpovede na otázku „*Ako často vidate policajnú hliadku na mieste Vášho bydliska?*“ Najčastejšie sa medzi odpoveďami respondentov z Trnavy vyskytovali totiž odpovede, ktoré uviedla takmer polovica respondentov, konkrétne až 49 % respondentov odpovedalo, že hliadku vidia len príležitostne, a 8 % uviedlo, že policajnú hliadku v mieste bydliska nevideli nikdy. Raz do týždňa a niekoľkokrát do týždňa ju v mieste bydliska videlo 42 % respondentov.

Medzi odpoveďami respondentov z mesta Słupsk sa najčastejšie objavovali odpovede, že policajnú hliadku respondenti videli príležitostne (42 %) a niekoľkokrát do týždňa, čo uviedlo spolu 37 %. Raz do týždňa videlo v mieste bydliska policajnú hliadku 12 % respondentov a 9 % uviedlo, že hliadku v mieste bydliska nevideli nikdy.

---

⁸ Názormi na činnosť príslušníkov PZ sa zaoberal už aj kooperačný projekt „Prevenia kriminality v interkomunálnom porovnaní“, ktorý bol realizovaný v spolupráci Akadémie PZ s Polizei Führungsakademie a westfálskej Wilhelms Universität Münster v roku 1993.

Podľa nášho názoru pozitívne môžeme hodnotiť aj odpovede na otázku (súvisiacu nielen s úrovňou právneho povedomia obyvateľov, no určite súvisiacu aj s prácou polície) „Ak by ste boli svedkom trestného činu, oznámili by ste túto skutočnosť na polícii?“, na ktorú mali opäť možnosť vybrať si zo škály odpovedí *od rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie*. Na túto otázku odpovedalo skôr áno a rozhodne áno až 65 % respondentov mesta Trnava a 79 % respondentov mesta Słupsk.

Podobne pozitívne vyzneli aj odpovede na nasledujúcu otázku „Ak by ste sa stali obeťou trestného činu, oznámili by ste túto skutočnosť na polícii?“, na ktorú spolu 57 % obyvateľov – respondentov z mesta Trnava odpovedalo, že by túto skutočnosť skôr alebo rozhodne oznámili. Naopak, neoznámilo či rozhodne by túto skutočnosť by neoznámilo 7 % respondentov.

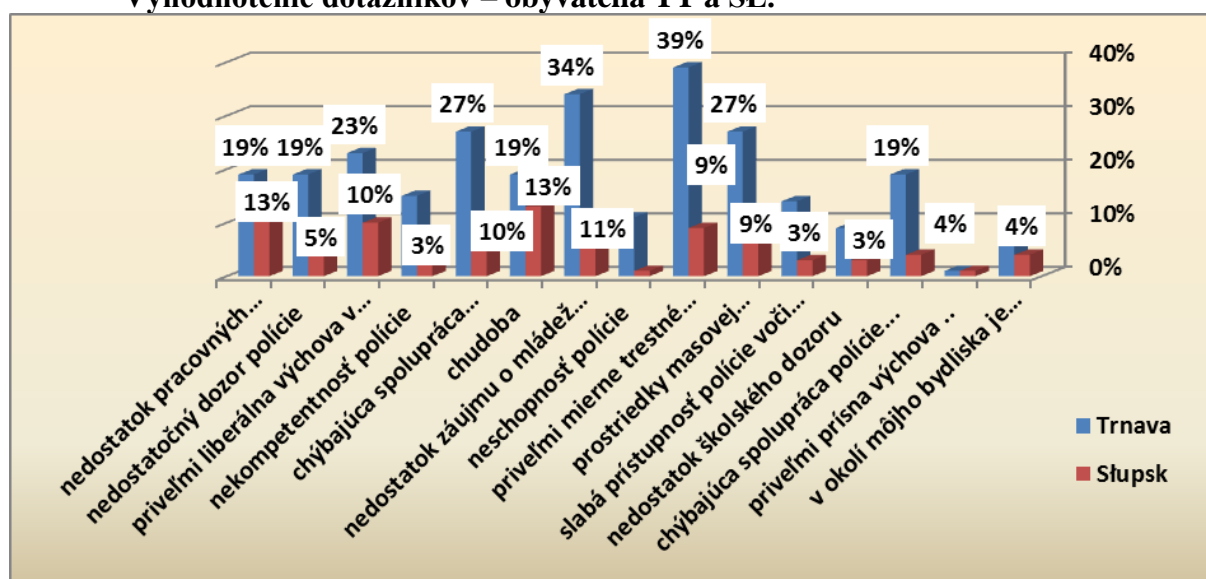
Spolu až 87 % respondentov mesta Słupsk odpovedalo, že by túto skutočnosť skôr alebo rozhodne oznámilo. Naopak, neoznámili alebo rozhodne by túto skutočnosť neoznámili 4 % respondentov.

Najčastejšie ako dôvod, prečo by v prípade, že by boli svedkom alebo sa stali obeťou trestného činu, no neohlásili by to na polícii, uvádzali respondenti z Trnavy strach o svoju bezpečnosť (55 % odpovedí) a v 32 % ako dôvod uviedli skutočnosť, že neveria, že polícia nájde páchatel'a. Spolu 14 % uviedlo ďalšiu z možných odpovedí, t. j. je to ich vec alebo by to bol podľa nich „slabý“, teda menej závažný trestný čin na to, aby mala polícia oň záujem, čo uviedlo 9 % respondentov.

Podobne respondenti z mesta Słupsk najčastejšie ako dôvod, prečo by v prípade, ak by boli svedkom alebo sa stali obeťou trestného činu a neohlásili to na polícii, uvádzali, že uvedené konanie by bol podľa nich „slabý“, teda menej závažný trestný čin na to, aby mala polícia oň záujem, čo uviedlo 37 % respondentov. Spolu 30 % respondentov uviedlo ako dôvod neoznámene skutku polícii to, že by sa báli o vlastnú bezpečnosť.

„Za to, že nemám pocit bezpečia v okolí môjho bydliska, najviac viním“ mohli respondenti označiť maximálne 6 z ponúknutých faktorov. Spolu až 11 % respondentov z Trnavy a 4 % respondentov zo Słupska uviedli, že v okolí ich bydliska je bezpečne.

Graf 5 Za to, že nemám pocit bezpečia v okolí môjho bydliska, najviac viním – Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT a SŁ.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Z ponúknutých faktorov sa u respondentov z Trnavy najčastejšie vyskytovali napríklad v 39 % priveľmi mierne trestné sadzby (súdy), v 34 % nedostatok záujmu o mládež zo strany rodičov, v 27 % chýbajúca spolupráca spoločnosti s políciou a podobne v 27 % označilo za rizikový faktor prostriedky masovej komunikácie (televízia, internet). V 23 % odpovedí respondenti uvádzali priveľmi liberálnu výchovu v rodine. Zhodne po 19 % sa vyskytovali faktory, ako je napríklad nedostatok pracovných príležitostí, nedostatočný dozor polície, chudoba či chýbajúca spolupráca polície/obvodného policajta so školou a rodičmi.

V odpovediach respondentov z mesta Słupsk sa najčastejšie vyskytovali medzi faktormi nedostatok pracovných príležitostí a chudoba (po 13 %), nasledovali odpovede nedostatok záujmu o mládež zo strany rodičov (11 %) a chýbajúca spolupráca spoločnosti s políciou či napríklad priveľmi liberálna výchova zo strany rodičov (10 %), priveľmi mierne tresty a prostriedky masovej komunikácie, čo uviedlo 9 % respondentov.

Ďalšia zo spomínanej skupiny otázok „*Ako vo všeobecnosti hodnotíte prácu polície v oblasti starostlivosti o bezpečnosť v mieste Vášho bydliska?*“ bola zameraná na zistenie názorov na prácu polície. Podobne ako v už skôr uvedených otázkach mali respondenti možnosť výberu odpovedí *od rozhodne dobre, skôr dobre, ťažko povedať a skôr zle a rozhodne zle*. Respondenti z Trnavy najčastejšie (až 49 %) odpovedali, že ťažko povedať, no spolu 32 % respondentov vo svojich odpovediach uviedlo, že vo všeobecnosti hodnotia prácu polície rozhodne dobre či skôr dobre.

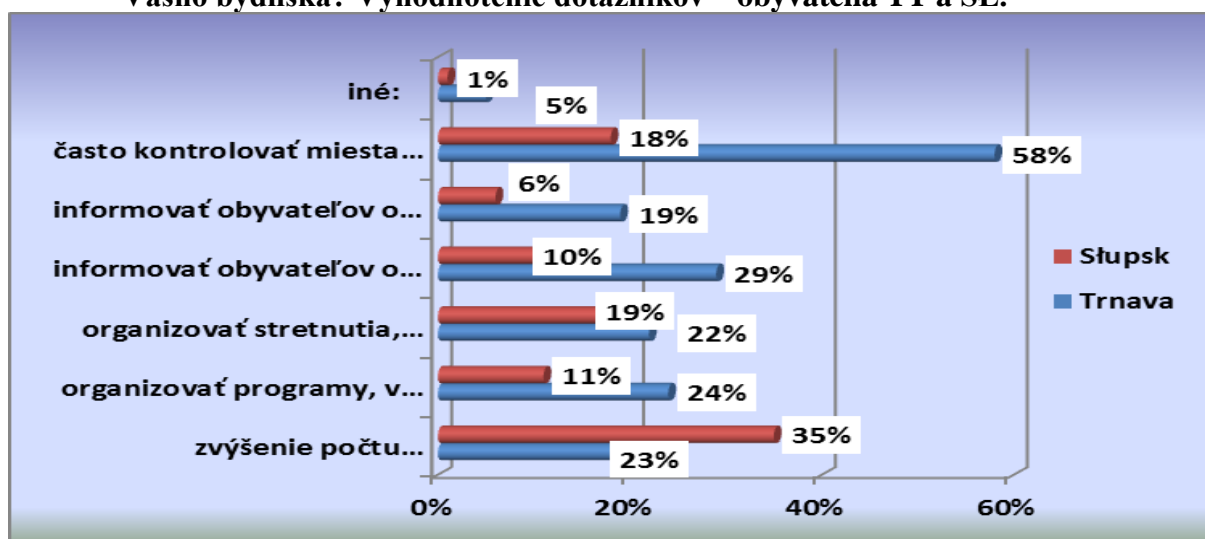
Podobne sa nejednoznačná odpoveď, t. j. ťažko povedať, vyskytovala spolu pri 40 % respondentov mesta Słupsk, no spolu 38 % respondentov vo svojich odpovediach uviedlo, že vo všeobecnosti hodnotia prácu polície rozhodne dobre či skôr dobre a 22 % sa vyjadrilo, že prácu polície môžu hodnotiť ako *skôr zlú a rozhodne zlú*.

Okrem uvedeného veľkým prínosom tohto prieskumu boli odporúčania respondentov zamerané na zlepšenie bezpečnosti v mieste bydliska respondentov – obyvateľov, t. j. odpovede na otázku „*Aké opatrenia má podľa Vás prijať polícia na zlepšenie bezpečnosti v mieste Vášho bydliska?*“

Respondenti z mesta Trnava najčastejšie odporúčali častejšie kontrolovať miesta ohrozené trestnou činnosťou (58 %), potom až v 29 % z celkového počtu uvedených odpovedí na uvedenú otázku odporúčalo informovať obyvateľov o existujúcich hrozbách. Takmer štvrtina (24 %) odpovedí sa upriamila na odporúčanie – organizovať programy, v rámci ktorých by sa obyvatelia učili, ako sa majú brániť proti trestným činom, v 23 % navrhovali zvýšiť počet policajných hliadok a v 22 % odporúčali organizovať stretnutia, na ktorých by obyvatelia mohli voľne hovoriť o svojich obavách a problémoch. Spolu 19 % odporúčalo informovať obyvateľov o najnebezpečnejších miestach v okolí a v 5 % uvádzali iné odporúčania, napríklad kombináciu uvedených odporúčaní, konkrétne robiť si svoju prácu poctivo, aby dali o sebe vedieť, nepozerali sa na všetkých ako na zlodějov. Medzi ďalšími boli návrhy hliadkovať na bicykloch, priblížiť sa k ľuďom, správať sa profesionálne, často urobiť z obete páchatel'a a pod.

Spolu 35 % respondentov zo Słupska odporúčalo zvýšiť počet policajných hliadok a 19 % odporúčalo organizovať stretnutia, na ktorých by mohli obyvatelia voľne hovoriť o svojich obavách a problémoch. Takmer 18 % odporúčalo častejšie kontrolovať miesta ohrozené trestnou činnosťou a spolu 11 % odporúčalo organizovať programy, v rámci ktorých by sa obyvatelia učili, ako sa majú brániť proti trestným činom a 10 % odporúčalo informovať obyvateľov o existujúcich hrozbách. Takmer 6 % respondentov odporúčalo informovať obyvateľov o najnebezpečnejších miestach v okolí.

Graf 6 Aké opatrenia má podľa Vás prijať polícia na zlepšenie bezpečnosti v mieste Vášho bydliska? Vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT a SĽ.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Metodológia prieskumu zameraného na zistenie pocitu bezpečia a hodnotenie práce polície vo vnímaní obyvateľov poľských a slovenských miest – vyhodnotenie dotazníkov pre podnikateľov

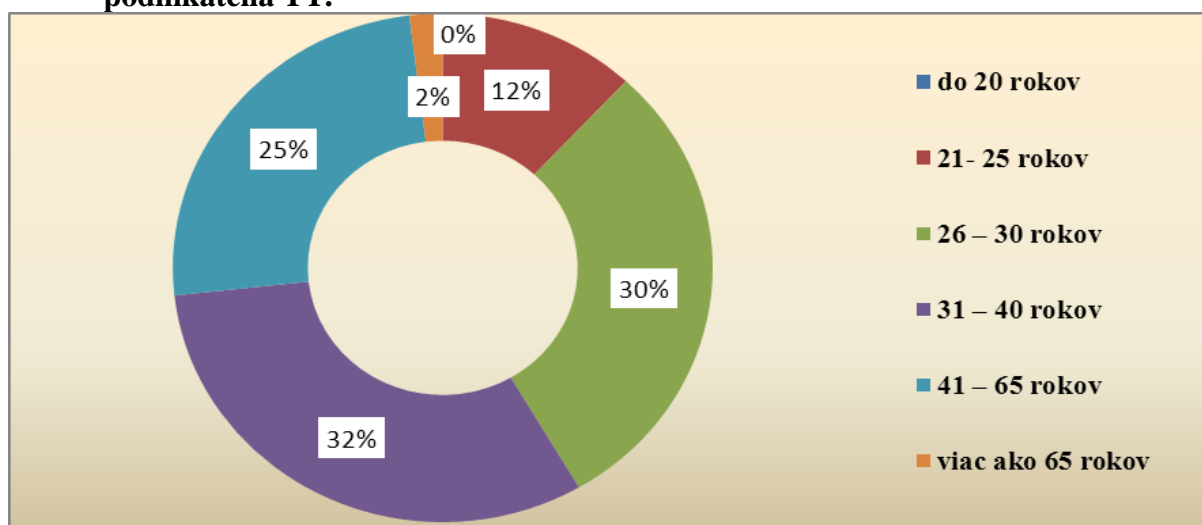
Prieskum zameraný na zistenie pocitu bezpečia medzi verejnosťou a hodnotenie práce polície vo vnímaní obyvateľov poľských a slovenských miest bol realizovaný na základe výberu v meste Trnava na vzorke 60 osôb – podnikateľov formou dotazníka pozostávajúceho z niekoľkých skupín otázok. Prvá skupina otázok bola zameraná, podobne ako v dotazníkoch pre bežných obyvateľov, na zistenie informácií o pohlaví, dosiahnutom vzdelaní, druhu vykonávanej podnikateľskej činnosti a lokalitu, t. j. mestskú časť, v ktorej podnikajú (majú podnik, reštauráciu, firmu, sklad a pod.). Druhú skupinu predstavovali otázky zamerané na zistenie informácií, ktoré súviseli so zistením pocitu bezpečia podnikateľov a zistením názorov na prácu polície.

Vzhľadom na prevažne osobný kontakt respondentov s distribútorom dotazníkov boli dotazníky vyplnené komplexne a z uvedeného dôvodu boli všetky použiteľné na vyhodnotenie.

Sociálno-demografická charakteristika výskumnej vzorky – dotazník pre podnikateľov

Výskumnú vzorku podnikateľov predstavovali spomínaných 60 podnikateľov podnikajúcich na území mesta Trnava. Zohľadnením pohlavia muži predstavovali 65 % a ženy predstavovali zostávajúcich 35 % z celkového uvedeného počtu respondentov. Priblížením vekových kategórií najpočetnejšiu skupinu s podielom takmer 32 % na celkovom počte respondentov z radov podnikateľov predstavovali osoby vo veku od 31 do 40 rokov, druhú najpočetnejšiu skupinu zohľadnením veku, s podielom 30 %, predstavovali osoby vo veku od 26 do 30 rokov a tretiu, s podielom 25 %, predstavovali osoby vo veku od 41 do 65 rokov. Zostávajúce tri sledované skupiny, t. j. osoby vo veku od 21 do 25 rokov predstavovali takmer 12 % z celej vzorky, osoby vo veku nad 60 rokov predstavovali takmer 2 %. Respondent do dvadsať rokov sa nevyskytol.

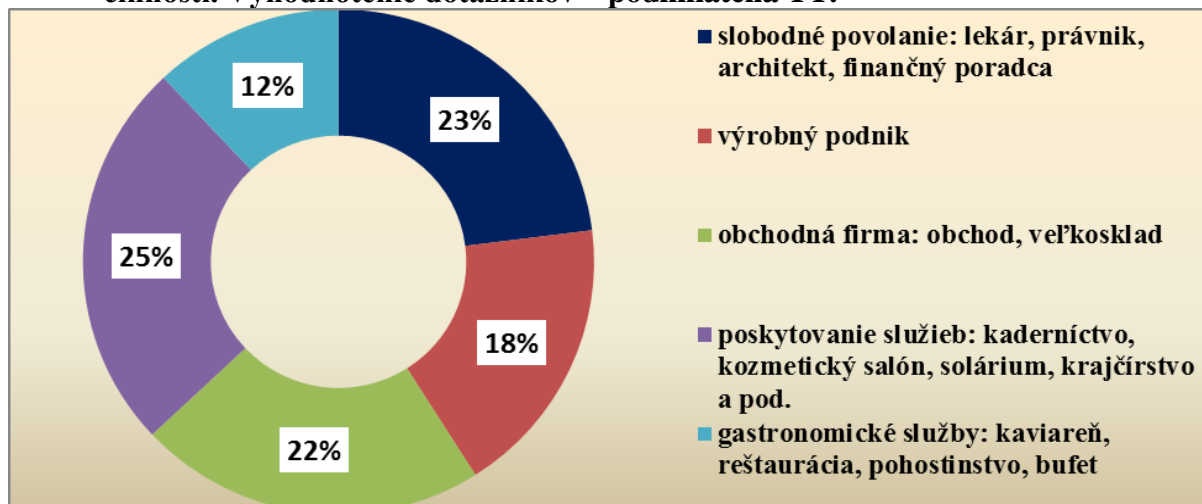
Graf 7 Charakteristika výskumnej vzorky podľa veku. Vyhodnotenie dotazníkov – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Najpočetnejšiu skupinu podnikateľov (45 %) predstavovali podnikatelia so vzdelaním uvedeným v dotazníku ako stredné (gymnázium/stredná odborná škola). Druhou najpočetnejšou skupinou, s podielom takmer 27 % boli podnikatelia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním. Ďalšiu skupinu s viac ako 18 % predstavovali podnikatelia s učňovským vzdelaním a 10 % osoby s pomaturitným vzdelaním.

Graf 8 Charakteristika výskumnej vzorky podľa druhu vykonávanej podnikateľskej činnosti. Vyhodnotenie dotazníkov – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Zohľadnením podnikateľskej činnosti, s takmer vyrovnaným počtom v rámci jednotlivých skupín činnosti do prieskumu zainteresovaných podnikateľov, najvýraznejší podiel predstavovali osoby, ktorých podnikateľská činnosť bola zameraná na poskytovanie služieb: kaderníctvo, kozmetický salón, solárium, krajčírstvo a pod., ktorých podiel predstavoval 25 %; respondenti, ktorí podnikali v oblasti slobodných povolanií ako lekári, právnici, architekti, finanční poradcovia, predstavovali 23 % z celkovej vzorky a osoby podnikajúce v oblasti obchodná firma: obchod, veľkosklad predstavovali takmer 22 %, ďalej osoby, ktorých podnikateľská činnosť bola zameraná na sféru výrobný podnik, predstavovali 18 % a osoby, ktoré vykonávali podnikateľskú činnosť v oblasti

gastronomických služieb (prevádzkovatelia kaviarní, reštaurácií, pohostinstiev a pod.), predstavovali takmer 12 %.

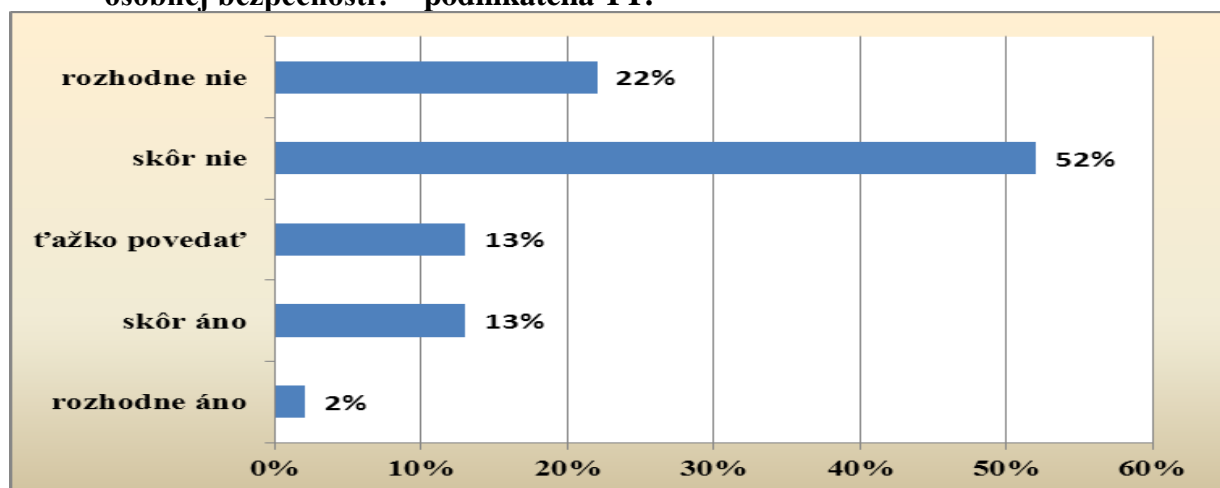
Najpočetnejšiu vzorku, s podielom takmer 37 %, predstavovali podnikatelia zamestnávajúci 1 až 5 osôb, 33 % živnostníci a zhodne s podielom po 15 % podnikatelia zamestnávajúci 6 až 10 osôb a viac ako 10 osôb.

Najčastejšie ako miesto ich podnikania uvádzali v 23 % centrum mesta a podobne 23 % obytné sídliská, v 20 % uvádzali inú ako uvedené mestské časti a zhodne po 18 % v každom prípade uvádzali starú zástavbu a rodinné domy.

Vyhodnotenie výsledkov získaných z dotazníkov pre podnikateľov

Na základe odpovedí na otázku „Pri vykonávaní podnikateľskej činnosti v meste máte pocit ohrozenia vašej osobnej bezpečnosti?“ (respondenti mali možnosť výberu medzi odpoveďami v škále od rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie) môžeme skonštatovať, že spolu až 74 % respondentov skôr nemá či rozhodne nemá pocit ohrozenia svojej bezpečnosti pri vykonávaní podnikateľskej činnosti v meste. Spolu 8 respondentov, čo predstavovalo viac ako 13 % z celkového počtu respondentov, sa nevedelo jednoznačne vyjadriť a spolu len 9 podnikateľov, čo predstavovalo 15 % respondentov, pociťuje ohrozenie osobnej bezpečnosti. Z uvedeného počtu si odpoveď skôr áno zvolilo 8 respondentov (13 %) 1 (2 %) si zvolil odpoveď rozhodne áno.

Graf 9 Pri vykonávaní podnikateľskej činnosti v meste máte pocit ohrozenia vašej osobnej bezpečnosti? – podnikatelia TT.

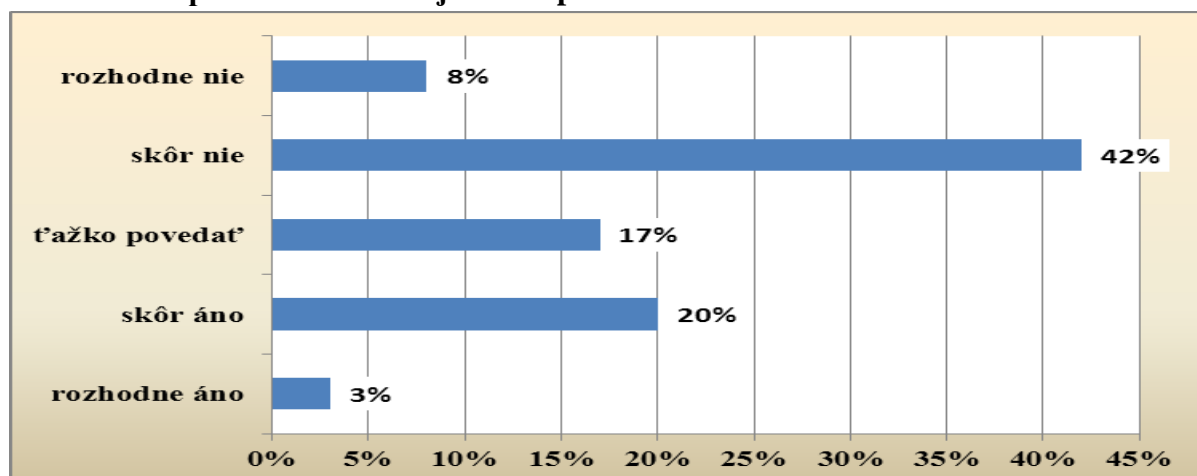

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Za pozitívnu môžeme považovať skutočnosť, že spolu viac ako polovica (60 %) respondentov z radov podnikateľov nemala pocit ohrozenia bezpečia svojho majetku a na otázku „Pri vykonávaní podnikateľskej činnosti v meste máte pocit ohrozenia bezpečnosti vášho majetku?“, na ktorú opäť mali možnosť vybrať si z odpovedí v škále od rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie, odpovedalo skôr nie a rozhodne nie.

Pocit ohrozenia svojho majetku v meste malo spolu 20 respondentov, čo predstavovalo spolu viac ako 33 %, ktorí odpovedali skôr áno a rozhodne áno. Takmer 17 % respondentov sa ale nevedela jednoznačne vyjadriť.

Graf 10 Pri vykonávaní podnikateľskej činnosti v meste máte pocit ohrozenia bezpečnosti vášho majetku? – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Podnikatelia, ako vyplynulo z odpovedí na otázku „Akých ohrození sa obávate najviac pri vykonávaní podnikateľskej činnosti?“ – pričom mali možnosť vybrať si maximálne päť z ponúknutých ohrození, za najväčšiu hrozbu považovali, respektíve sa najčastejšie báli vlámania do priestorov, ktoré používali. Táto otázka bola označená až 21 respondentmi. Za druhú najväčšiu hrozbu považovali vandalstvo, ničenie majetku a len o jednu zaznamenanú odpoveď menšou hrozbou boli podľa odpovedajúcich obavy z drobných krádeží.

Graf 11 Akých ohrození sa obávate najviac pri vykonávaní podnikateľskej činnosti? vyhodnotenie dotazníkov – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Ďalej sa v poradí, s ohľadom na počet zaznamenaných odpovedí, objavovali obavy z vynucovania výpalného a prepadu a zbitia, obavy z arogantného správania sa podnapitých klientov a s rovnakým počtom zaznamenaných ohrození to boli provokácie agresívnych klientov a drogovej trestnej činnosti. Celkovo bolo v 16 prípadoch uvedené, že sa respondent ničoho neobáva, čo môžeme hodnotiť pozitívne.

Na otázku „Boli ste za posledný rok svedkom niektorej z vymenovaných udalostí?“ si mohli opäť respondenti vybrať maximálne päť možnosti a podľa početnosti výskytu v nasledujúcom poradí sa stali najčastejšie svedkom drobných krádeží, vandalstva a ničenia

majetku, vlámania do priestorov, ktoré používajú, arogantného správania sa podnapitých klientov, provokácie agresívnych klientov a drogovej trestnej činnosti. V 29 prípadoch respondenti uviedli, že sa nestali za posledný rok svedkom vymenovaných udalostí, čo môžeme hodnotiť pozitívne.

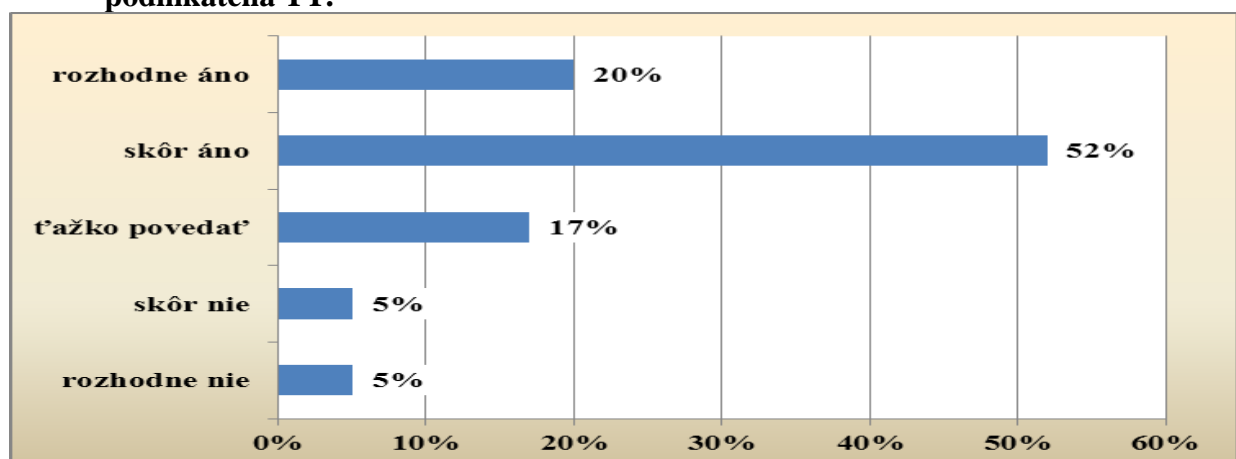
Na základe odpovedí na otázku „*Boli ste za posledný rok obeťou niektorej z vymenovaných udalostí?*“, podobne ako pri predchádzajúcich dvoch odpovediach, aj pri tejto mohli respondenti zaevidovať maximálne päť z ponúkaných možností, môžeme skonštatovať, že respondenti z radov podnikateľov sa podľa 32 odpovedí nestali posledný rok obeťou žiadnej z uvedených udalostí. Naopak, ako uviedli ďalší, ktorí sa najčastejšie stali obeťou vandalstva a ničenia majetku, arogantného správania sa podnapitých klientov, vlámania do priestorov, ktoré používajú, drobných krádeží, dokonca sa stali obeťou vynucovania výpalného či provokácii agresívnych klientov s ohľadom na početnosť, sú uvedené v poradí od najpočetnejšieho výskytu po najmenej často sa vyskytujúce odpovede.

Na nasledujúcu skupinu otázok, zameraných na vnímanie práce polície odpovedali respondenti – podnikatelia takto:

V porovnaní s pocitom bezpečia však mierne kontraproduktívne opäť pôsobia, podobne ako pri vyhodnotení dotazníkov bežných občanov, odpovede na otázku „*Ako často vidate policajnú hliadku na mieste vykonávania podnikateľskej činnosti?*“ Najčastejšie sa totiž vyskytovali odpovede, ktoré uviedla viac ako polovica respondentov, konkrétne až 58 %, že hliadku vidia len príležitostne, a 15 % uviedlo, že hliadku v mieste podnikania nevideli nikdy. Raz do týždňa a niekoľkokrát do týždňa v mieste podnikania videlo policajnú hliadku 25 % respondentov – podnikateľov.

Na otázku „*Pohľad na policajnú hliadku v blízkosti miesta, kde vykonávate podnikateľskú činnosť, zvyšuje vo vás pocit bezpečia?*“ až 42 % sa vyjadrilo, že sa dá ťažko povedať, či v nich pohľad na policajnú hliadku zvyšuje pocit bezpečia. Pozitívne však môžeme hodnotiť skutočnosť, že takmer 30 % (konkrétne 28 %) respondentov prítomnosť hliadky v nich skôr zvyšuje pocit bezpečia, pričom však spolu 27 % uviedlo, že pohľad na policajnú hliadku v mieste ich podnikania skôr nezvyšuje či rozhodne nezvyšuje u nich pocit bezpečia.

Graf 12 Ak by ste boli svedkom priestupku alebo trestného činu zameraného proti vašej podnikateľskej činnosti, oznámili by ste túto skutočnosť na polícii? – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Podľa nášho názoru pozitívne môžeme hodnotiť aj odpovede na otázku (súvisiacu nielen s právnym povedomím podnikateľov, ale určite aj s prácou polície) „*Ak by ste boli svedkom priestupku alebo trestného činu zameraného proti vašej podnikateľskej činnosti,*

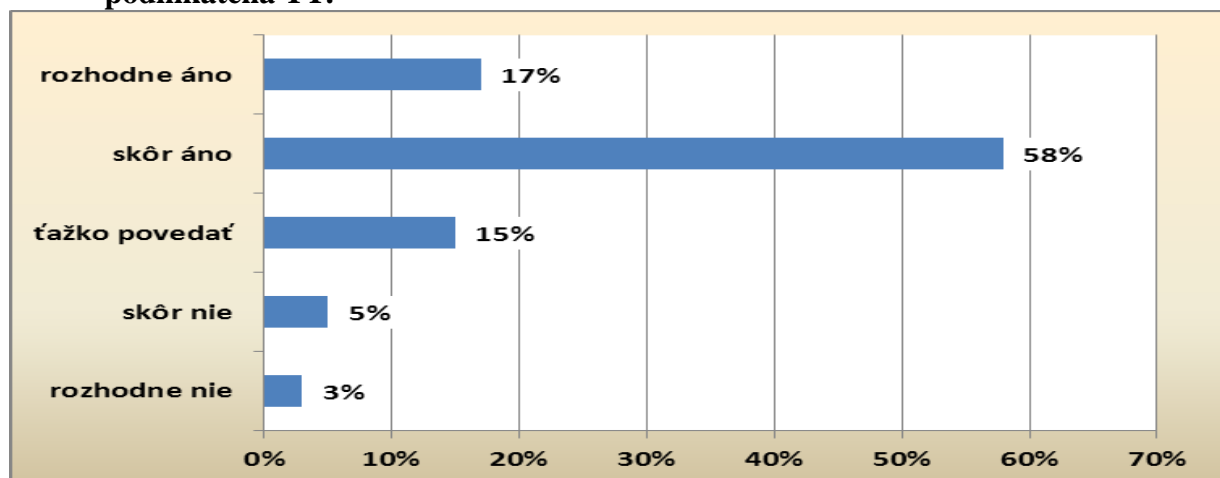

oznámili by ste túto skutočnosť na polícii?“, na ktorú mali možnosť vybrať si zo škály odpovedí *od rozhodne áno, skôr áno, ťažko povedať a skôr nie a rozhodne nie*, odpovedalo skôr áno a rozhodne áno až 72 % respondentov. Spolu 10 % respondentov uviedlo, že ak by sa stali svedkom priestupku alebo trestného činu zameraného proti ich podnikateľskej činnosti, túto skutočnosť by skôr neoznámili či rozhodne neoznámili na polícii. Spolu ale 17 % respondentov neuviedlo jednoznačnú odpoveď, t. j. uviedlo odpoveď „ťažko povedať“. (Odpovede sú podrobnejšie spracované v grafe 12.)

Podobne pozitívne vyzneli aj odpovede na nasledujúcu otázku „*V prípade, ak by ste sa stali obeťou priestupku alebo trestného činu zameraného proti vašej podnikateľskej činnosti, oznámili by ste túto skutočnosť na polícii?*“, na ktorú spolu 75 % respondentov odpovedalo, že by túto skutočnosť skôr alebo rozhodne oznámilo. Naopak, neoznámilo či rozhodne by túto skutočnosť neoznámilo 8 % respondentov, ale 15 % respondentov neuviedlo, podobne ako pri predchádzajúcej odpovedi, jednoznačnú odpoveď, t. j. uviedlo odpoveď „ťažko povedať“. (Podrobnejšie graf 13.)

Najčastejšie ako dôvod, prečo by v prípade, že by boli svedkom alebo sa stali obeťou trestného činu a neohlásili to na polícii, uvádzali najčastejšie, konkrétne v 52 % odpovedí, pretože neverili, že polícia chytí páchatel'a a 42 % uviedlo, že dôvod neoznámeneia skutočnosti by bol strach o svoju bezpečnosť. Spolu 12 % respondentov podnikateľov uviedlo ďalšiu z možných odpovedí, t. j. je to ich vec, či by to bol podľa nich „slabý“, teda menej závažný trestný čin na to, aby mala polícia oň záujem, čo uviedlo 7 % respondentov.

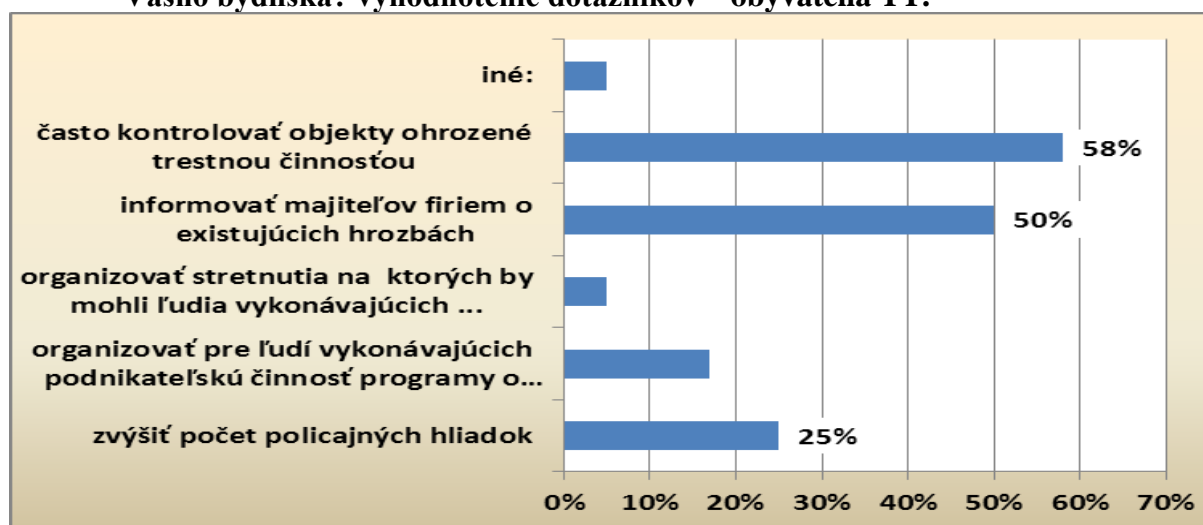
Graf 13 V prípade, ak by ste sa stali obeťou priestupku alebo trestného činu zameraného proti vašej podnikateľskej činnosti, oznámili by ste túto skutočnosť na polícii? – podnikatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Ďalšia zo spomínanej skupiny otázok „*Ako vo všeobecnosti hodnotíte prácu polície v oblasti starostlivosti o bezpečnosť ľudí vykonávajúcich podnikateľskú činnosť?*“ bola zameraná na zistenie názorov podnikateľov na prácu polície, pričom – podobne ako v už skôr uvedených otázkach – mali respondenti možnosť výberu odpovedí *od rozhodne dobre, skôr dobre, ťažko povedať a skôr zle a rozhodne zle*. Najčastejšie (až pri 53 % respondentov) sa vyskytovala nejednoznačná odpoveď „ťažko povedať“, no spolu 37 % respondentov vo svojich odpovediach uviedlo, že vo všeobecnosti hodnotia prácu polície v oblasti starostlivosti o bezpečnosť ľudí vykonávajúcich podnikateľskú činnosť rozhodne dobre či skôr dobre. Naopak, 10 % respondentov hodnotilo vo všeobecnosti prácu polície skôr zle (8 %), ba dokonca rozhodne zle (2 %).

Graf 14 Aké opatrenia má podľa Vás prijať polícia na zlepšenie bezpečnosti v mieste Vášho bydliska? vyhodnotenie dotazníkov – obyvatelia TT.

(Zdroj: Výsledky vlastného prieskumu)

Okrem uvedeného boli veľkým prínosom tohto prieskumu odporúčania respondentov – podnikateľov zamerané na zlepšenie podnikateľskej činnosti, t. j. odpoveď na otázku „Aké opatrenia má podľa Vás prijať polícia na zlepšenie bezpečnosti ľudí vykonávajúcich podnikateľskú činnosť?“ Najčastejšie respondenti odporúčali častejšie kontrolovať objekty ohrozené trestnou činnosťou (58 %), potom až v 50 % z celkového počtu uvedených odpovedí na uvedenú otázku odporúčali informovať majiteľov firiem o existujúcich hrozbách. Takmer štvrtina odpovedí sa upriamila na odporúčanie – zvýšiť počet policajných hliadok a 17 % odporúčala organizovať pre ľudí vykonávajúcich podnikateľskú činnosť programy o tom, ako sa majú brániť proti trestným činom. Spolu v 5 % odpovedí respondenti odporúčali organizovať stretnutia, na ktorých by mohli ľudia vykonávajúci podnikateľskú činnosť voľne hovoriť o svojich obavách a problémoch, a podobne v 5 % uvádzali iné odporúčania, napríklad kombináciu uvedených odporúčaní, pešie hliadky a kontrolu podozrivých osôb.

Záver

Na základe informácií získaných z prieskumu môžeme konštatovať, že prieskum bol realizovaný síce na malej vzorke respondentov, no získané informácie budú prínosom pre ďalšiu prácu polície – aj mestskej, aj štátnej, prípadne inštitúcií, ktorých činnosť je zameraná na zvýšenie bezpečia obyvateľov Slovenskej republiky a Poľskej republiky.

Ako vyplynulo zo spracovaných informácií, takmer 3/4 respondentov obyvateľov mesta Słupsk sa po zotmení vo svojej mestskej časti cítia bezpečnejšie ako respondenti zo Slovenska, t. j. spolu len mierne viac ako 2/5 respondentov – bežných obyvateľov mesta Trnava sa cítia po zotmení vo svojej mestskej časti cítia bezpečne.

Pozitívne môžeme hodnotiť skutočnosť, že viac ako 3/4 respondentov obyvateľov Trnavy sa cítia cez deň vo svojej mestskej časti bezpečne. Na základe viac ako 9/10 vyjadrení respondentov mesta Słupsk na nám javí, že v meste Słupsk sa obyvatelia cítia bezpečnejšie ako v Trnave.

Získané údaje navonok poukazujú na pozitívny obraz pocitu bezpečia obyvateľov oboch porovnávaných miest, v ktorých sa respondenti (obyvatelia, no aj podnikatelia v meste Trnava) cítia bezpečne. Na jednej strane sme na základe získaných informácií zistili, že právne povedomie zúčastnených respondentov bolo vysoké, podobne existovala aj snaha oznamovať páchanie trestnej činnosti príslušným orgánom, no naopak, na druhej strane pohľad na prácu polície bol v oboch mestách skôr negatívny.

Negatívne vyzneli aj odpovede na otázku súvisiacu s frekvenciou videnia hliadky, no nesmieme zabudnúť, že občania oboch miest vnímajú ako hliadku len príslušníkov oblečených v uniformách. Verejnosť nemá možnosť vnímať vizuálne prítomnosť príslušníkov ďalších zložiek polície, ktorí sa pohybujú po uliciach v tzv. „civilnom oblečení“, čo verejnosť vedie k „skreslenému“ vnímaniu prítomnosti policajných hliadok v okolí ich bydliska alebo miesta podnikania.

Získane informácie súvisiace s názormi respondentov na opatrenia, ktoré by bolo vhodné prijať zo strany polície na zlepšenie bezpečnosti ich miest, napriek malej vzorke respondentov však predstavujú základy, od ktorých by sa mala odvíjať prevencia predovšetkým na miestnej úrovni.

Z uvedeného vyplynulo, že pri vyhodnotení a následnom využití informácií získaných z prieskumu na nastavenie odporúčaní do oblasti prevencie nesmieme zabudnúť ani na neustále zmeny skladby obyvateľov, ale ani na meniace sa riziká, ktoré budú v budúcnosti tento pocit ovplyvňovať.

Literatúra

- ERNEKER, J., BILSKÝ, P. , ČUŘÍK, P. 2000. Analýza faktorov ovplyvňujúcich dôveryhodnosť Policajného zboru u občanov Slovenskej republiky. Bratislava : Akadémia Policajného zboru v Bratislave. 2000. 77 s. Výsk. 20a.
- ONDICOVÁ, M. Zistenie pocitu bezpečia občanov v danej lokalite – mesto Trnava – čiastkové výsledky medzinárodnej VVÚ. In SVATOŠ. R., KRÍHA, J. (eds.) *II. kriminologické dny*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálnych štúdií, 2014. 284. ISBN 978-80-87472-65-1.
- ONDICOVÁ, M. Nepublikované vyhodnotenie informácií získaných z dotazníkov obyvateľov mesta Trnava, podnikateľov mesta Trnava.
- DWORZECKI, J. Nepublikované vyhodnotenie podkladov získaných z dotazníkov obyvateľov mesta Slupsk.
- TALLO, A. 2003. Automobilová kriminalita v komunálnom porovnaní. Bratislava : Akadémia Policajného zboru v Bratislave. 2003. 151 s. ISBN 80-8054-275-9.
- Dostupné na [cit. on line 12052014] <http://www.vitajtevtrnave.sk/sk>
- Dostupné na [cit. on line 12052014] <http://www.apsl.edu.pl/ouczelniKraje.php?j=EN>

Key words: crime, sense of security, victims, police work, risk factors.

Summary

Scientific study is focused on the presentation of partial results obtained from the survey conducted in the framework of international research output "Sense of security and public evaluation of police in the perception of residents of Polish and Slovak cities." Scientific research task was solved in cooperation Pomorski Academy in Slupsk (Poland) with the Police Academy in Bratislava (Slovak Republic). The study is in its first part compared the partial results obtained from the questionnaires compiled for residents in Slupsk in Poland and the city of Trnava in Slovakia. The second section presents information obtained from a questionnaire drafted for entrepreneurs town of Trnava.

As a result of an information processing, almost three quarters of respondents residents in Slupsk after dark in their town district feel safer than respondents from Slovakia, it is together only slightly more than two fifths of respondents - ordinary residents of the city of Trnava feel after dark in their town district feel safe .

We positively assess the fact that more than three quarters of respondents residents Trnava feel during the day in his city of safely. Based on more than nine tenths to respondents in Slupsk seems to us that in Slupsk residents feel safer than in Trnava.

The obtained data indicate a positive external image of residents feeling safe both loci compared, in which respondents (residents, but also entrepreneurs) feel safe. On the one hand, on the basis of the information we found that legal awareness survey respondents was high, like the effort to report criminal offenses to the competent authorities indeed was, but on the other hand the view of police work in both cities was rather negative.

*PhDr. Magdaléna Ondicová, PhD.,
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Katedra kriminológie
e-mail: Magdalena.Ondicova@minv.sk,*

*Dr.hab. Jacek Dworzecki,
Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie
Instytut Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego
e-mail: jacekdworzecki@o2.pl*

Recenzenti: doc. PaedDr. Samuel Uhrin, CSc., Mgr. Marek Para